

Pracovná skupina pre bravčové mäso, 13. novembra 2020

Zhrnutie správy z mimoriadneho zasadnutia:

Predseda António Tavares (PT).

Okrúhly stôl o súčasnej situácii na trhu

Mimoriadne rokovanie bolo zorganizované na prerokovanie možných opatrení na stabilizáciu trhu.

DE reprezentant informoval o strate čínskeho trhu po oznámení výskytu AMO. Prebytok absorbuje EÚ trh a export do afrických zemí. Ďalším problémom je množstvo neporazených ošípaných (už skoro milión zvierat). Komisia by mala vyvinúť väčší tlak na Čínu a podať protest u WTO. Upozornil aj na to, že Čína ukončuje odber z jatiek EÚ, v ktorých bol nejaký zamestnanec pozitívne testovaný na Covid-19.

NL reprezentant súhlasil so závažnými dopadmi zavretia čínskeho trhu pre DE aj pre NL a tiež informoval o odmietnutí mäsa Čínou z jatiek, kde bol zamestnanec pozitívny.

UK zástupkyňa vyjadrila názor, že Čína takto postupuje zámerne, pre vlastný prospech, pretože tlak na trh EÚ spôsobuje pokles cien, za ktoré ona mäso kupuje.

FR so zástupkyňou UK súhlasilo a navrhlo riešenie, aby sa z trhu stiahli všetky prasiatky s tým, že by boli využité na výrobu krmív pre zvieratá. Poklesom výroby a nadbytočnej ponuky mäsa v EÚ by tak došlo k stabilizácii a Čína by bola donútená znovu otvoriť trhy.

Zástupca DE návrh FR nepovažuje za realizovateľný, Čína nahradí chýbajúce objemy dovozom z USA. A porážanie prasiatok na krmivá by iste narazilo na politický odpor.

Situácia v členských štátoch:

ES producenti hľadajú nové odbytká, situácia je veľmi kritická. Čína si je vedomá situácie a ťaží z nízkych cien. Treba upozorniť Komisiu na začínajúcu krízu a vyzvať ju na prijatie rôznych opatrení, vrátane posilnenia boja proti AMO a aktívnejšiu kontrolu populácie diviakov v EÚ a pod. Na stabilizáciu trhu je nutné znížiť objem mäsa na EÚ trhu, čo zabráni Číne nakupovať lacné mäso.

FR reprezentant uviedol, že ceny mäsa klesajú každý týždeň a opäť vyzval na stiahnutie mäsa napr. na výrobu krmív. Súkromné skladovanie problém nerieši, iba oddaluje.

DE reprezentantka informovala o výskyte AMO u diviakov a nedostatočnom počte jatiek kvôli koronavírusu. Situácia je dramatická, cena jatočných prasiek je na úrovni 1,27 EUR/kg (predtým 2 EUR). Export do Číny sa kompletne zastavil, nové odbytká sú EÚ a Afrika. Našlo sa i druhé ohnisko, ktoré vzniklo zavlečením z PL. Doteraz poľnohospodárom nebola poskytnutá žiadna podpora.

Predseda informoval o návrhu Komisie povoliť použitie spracovaných hydinových a bravčových bielkovín (PAPs) na výrobu krmív (pre prasce a hydinu).

HU reprezentant informoval o rovnako komplikovanej situácii ako v iných štátoch, ceny 1,27 EUR/kg, aj ceny prasiatok sú veľmi nízke.

DK reprezentant informoval o nedostatočnej kapacite jatiek, tiež dochádza k oneskoreniu porážok,

zlepšenie situácie sa v blízkej dobe neočakáva. Podporujú PAPs a väčší tlak na uznanie regionalizácie.

NL reprezentant informoval o veľmi nízkych cenách o obmedzenej kapacite jatiek.

AT reprezentant informoval o poklese cien o 9 centov na kg, vývoj nie je dobrý a regionalizáciu Čínou nepovažujú za reálnu. Podľa nich treba prijať plán na redukciu výroby v EÚ o cca 10%.

IT reprezentantka informovala o poklese cien každý týždeň, majú problém aj s premnoženými diviakmi (2 mil. zvierat).

FI reprezentant informoval o poklese cien, ale nie takom drastickom ako v strednej Európe, situácia na trhu je stabilná.

IE reprezentant informoval o stabilnej situácii, stále majú prístup na čínsky trh, cena 1,60 EUR/kg. Nemajú ani populáciu diviakov, preto sa AMO neobávajú, ale trhové opatrenia by podporili.

SE reprezentantka informovala o pozitívnej situácii, cena 1,9 EUR/kg. Ale majú tiež problém s premnoženými diviakmi.

LT reprezentant informoval o skutočne dramatickej situácii – cena 0,80 EUR/kg a pokles cien stále pokračuje. LT je sebestačné na 50%, zvyšok mäsa dovážajú z BE, DE a PL. Počas prvej pandémie obdržali poľnohospodári dočasnú podporu, sektor však potrebuje podporu aj teraz.

LV reprezentant informoval o veľmi podobnej situácii ako v LT.

EE reprezentantka tiež informovala o zložitej situácii, ceny sú 20% pod výrobnými nákladmi, situáciu komplikuje import z iných štátov EÚ. Preto podporia akékoľvek opatrenia, ktoré zastavia ďalší pokles cien. Už teraz sa výroba v EE znížila o 25% z dôvodu AMO.

RO informovalo, že ich trh je veľmi previazaný s DE. Už tretí rok majú problém s AMO, 70% mäsa dovážajú. Zakrátko by mal byť zverejnený audit DG SANTE, v rámci ktorého by mali byť navrhnuté nové opatrenia proti šíreniu AMO. Reprezentant RO upozornil, že počas 3 rokov neboli prijaté žiadne účinné opatrenia, ani striktne zavedené odporúčenia EÚ. Možnosť vidia v uznaní PAPs, pri AMO presadzujú zavedenie harmonizovaných pravidiel (nie odporúčení) na EÚ úrovni.

UK reprezentantka informovala o pokračujúcom poklese cien, situácia je podobne komplikovaná ako v iných krajinách.

PT reprezentant informoval o poklese cien, prvýkrát bol zaznamenaný prevoz prasiat z BE na porážku v PT.

V PL sa ceny pohybujú medzi 0,80-0,95 (niekde len 0,66) EUR/kg.

CY zástupca informoval, že v krajine sú len 2 jatky, jedny museli byť zatvorené kvôli pandémie a prišli o 60% porážkovej kapacity.

Predseda júci stretnutie zhrnul prehlásením, že najväčšie obavy panujú zo šírenia AMO, preto je potreba prijať efektívnejšie opatrenia na obmedzenie jeho šírenia. Takisto treba rokovať o uznaní regionalizácie u obchodných partnerov a zamerať sa na výskum. Komisia by mala urýchliť schválenie PAPs v krmive a začať s opatreniami na kontrolu a zníženie výroby prasiatok a prasiat.

